

Grönboken om översynen av konsumentregelverket

Sammanfattning

I utlåtandet redovisar utskottet för riksdagen resultatet av sin granskning enligt 10 kap. 4 § riksdagsordningen av Europeiska kommissionens grönbok om översynen av konsumentregelverket, KOM(2006) 744 slutlig. Översynen omfattar åtta direktiv vars syfte är att skydda konsumenterna. Kommissionen har uppmanat berörda parter att senast den 15 maj 2007 inkomma med synpunkter på 30 frågor som har identifierats i grönboken.

I utlåtandet redovisas översynens mål och skälen för översynen. Vidare lämnas bl.a. en översiktlig redovisning av de frågor som ställs i grönboken.

Utskottet har vid en utfrågning med företrädare för Integrations- och jämställdhetsdepartementet erfarit att regeringen anser att det vore lämpligt att reglera för konsumentregelverket gemensamma frågeställningar i ett s.k. horisontellt instrument som kompletteras med översyn och modernisering av de separata direktiven. Ett sådant horisontellt instrument bör omfatta alla konsumentavtal. Målsättningen för harmoniseringen bör enligt regeringen vara att uppnå fullständig harmonisering på en hög konsumentskyddsnivå.

Utskottet ansluter sig till regeringens bedömningar och förutsätter att översynen kommer att innebära att den nuvarande svenska konsumentskyddsnivån kan bibehållas och att konsumentskyddet, såväl det nationella som det europeiska, kan vidareutvecklas inom ramen för det nya gemensamma regelverket.

I ärendet har anmälts två motivreservationer.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets anmälan	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Grönboken	4
Utskottets granskning	10
Reservationer	13
1. EG-kommissionens grönbok – motiveringen (s, mp)	13
2. EG-kommissionens grönbok – motiveringen (v)	14
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	15
<i>Bilaga 2</i>	
Förteckning över remissinstanser	16

Utskottets anmälan

EG-kommissionens grönbok

Utskottet redovisar härmed för riksdagen resultatet av sin granskning enligt 10 kap. 4 § riksdagsordningen av EG-kommissionens grönbok, KOM (2006) 744 slutlig, om översynen av konsumentregelverket.

Reservation 1 (s, mp) – motiveringen

Reservation 2 (v) – motiveringen

Stockholm den 12 april 2007

På civilutskottets vägnar

Carina Moberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Carina Moberg (s), Inger René (m), Andreas Norlén (m), Lennart Pettersson (c), Christina Oskarsson (s), Jan Ertsborn (fp), Hillevi Larsson (s), Christine Jönsson (m), Yvonne Andersson (kd), Anti Avsan (m), Egon Frid (v), Ameer Sachet (s), Lars Tysklind (fp), Jan Lindholm (mp), Katarina Brännström (m), Eva Sonidsson (s) och Fredrik Lundh (s).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Kammaren har i enlighet med 10 kap. 4 § riksdagsordningen den 14 februari 2007 hänvisat Europeiska kommissionens grönbok om översynen av konsumentregelverket, KOM(2006) 744 slutlig, till civilutskottet för granskning. Med grönboken, som antogs den 8 februari 2007, uppmanar Europeiska kommissionen alla berörda parter att senast den 15 maj 2007 inkomma med synpunkter på 30 frågor som har identifierats i grönboken. Grönboken behandlas inom generaldirektoratet för hälsa och konsumentskydd. Svaren och synpunkterna kommer att offentliggöras på generaldirektoratets webbplats, såvida parterna inte har något att invända. Kommissionen kommer att granska inläggen och offentliggöra en sammanfattning första halvåret 2007. På grundval av resultatet av samrådet kommer kommissionen att ta ställning till om det finns behov av ny lagstiftning. Eventuella lagförslag kommer att åtföljas av en konsekvensbedömning.

I Europaparlamentet har grönboken remitterats till utskottet för den inre marknaden och konsumentskydd. Utskottet för ekonomi och valutafrågor skall inkomma med ett yttrande. Den preliminära tidsplanen för Europaparlamentets behandling av grönboken innebär att plenarbehandling kan förväntas äga rum i september 2007.

Företrädare för Justitiedepartementet samt Integrations- och jämställdhetsdepartementet har vid utskottets sammanträde den 27 februari 2007 lämnat information om grönboken. Statssekreterare Christer Hallerby, Integrations- och jämställdhetsdepartementet, jämte medarbetare, har vid utskottets sammanträde den 20 mars 2007 redovisat Regeringskansliets faktapromemoria (2006/07:FPM58) Grönbok om översyn av konsumentregelverket.

Regeringen har föranstaltat om remissbehandling av grönboken. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. Remissvaren finns tillgängliga i ärendet. Utskottet har tagit del av de till Integrations- och jämställdhetsdepartementet inkomna remissvaren liksom en av en privatperson upprättad promemoria som getts in i ärendet.

Regeringen kommer att avge sitt yttrande till kommissionen efter det att förevarande utlåtande behandlats i kammaren.

Grönboken

Inledning

Syftet med grönboken är att från alla berörda parter få synpunkter om möjliga handlingsstrategier när det gäller översynen av konsumentregelverket och få svar på ett antal konkreta frågor.

Skälen för översynen

Kommissionen anser att de flesta direktiv som ingår i konsumentregelverket inte längre helt uppfyller kraven på dagens föränderliga marknader. Detta gäller särskilt med tanke på den digitala tekniken och de digitala tjänsternas (t.ex. nedladdning av musik) allt större betydelse. Som exempel nämns även att programvaror och data inte omfattas av konsumentköpsdirektivet. Vidare påpekas att s.k. onlineauktioner regleras på olika sätt i medlemsstaterna. Detta är möjligt eftersom det allmänna distansavtalsdirektivet ger medlemsstaterna rätt att undanta auktioner från tillämpningsområdet.

I grönboken framhålls särskilt att EU:s nuvarande regler om konsumentskydd är splittrade. En anledning är att medlemsstaterna enligt nuvarande direktiv kan anta strängare regler i sin nationella lagstiftning. En annan anledning är att flera frågor regleras på olika sätt i direktiven eller lämnas olösta. Det anges vara vanligt att dessa skillnader medför extra kostnader för företag.

Det påpekas vidare att regelskillnader mellan medlemsstaterna även bidrar till att minska konsumenters benägenhet att göra köp över gränserna eftersom de inte kan vara säkra på vilket skydd de har vid inköp som är gränsöverskridande.

Översynens mål

Det övergripande målet med översynen anges i grönboken vara att skapa en verklig inre marknad för konsumenterna genom att hitta rätt balans mellan ett gott konsumentskydd och företagets konkurrenskraft, samtidigt som subsidiaritetsprincipen till fullo respekteras. Syftet är enligt redovisningen att stärka konsumenternas förtroende för den inre marknaden genom att garantera dem ett gott skydd i hela EU. Konsumenterna skall kunna lita på att de har likvärdiga rättigheter överallt och tillgång till likvärdiga påföljder om något går fel. I grönboken framhålls även nödvändigheten av att se till att företag, inte minst små och medelstora företag, kan dra nytta av ett mer förutsägbart regelverk och enklare EU-regler så att deras kostnader för att följa bestämmelserna blir lägre, och mer generellt göra det lättare för dem att bedriva handel i hela EU, oavsett var de är etablerade.

Översynens omfattning

De åtta direktiv som omfattas av översynen är:

- Direktiv 85/577/EEG för att skydda konsumenter i de fall då avtal ingås utanför fasta affärslokaler (hemförsäljningsdirektivet)
- Direktiv 90/314/EEG om paketresor, semesterpaket och andra paketarrangemang (paketresedirektivet)
- Direktiv 93/13/EEG om oskäliga villkor i konsumentavtal (direktivet om oskäliga avtalsvillkor)

- Direktiv 94/47/EG om skydd för köpare vad avser vissa aspekter i avtal om nyttjanderätten till fast egendom på tidsdelningsbasis (direktivet om tidsdelat boende)
- Direktiv 97/7/EG om konsumentskydd vid distansavtal (det allmänna distansavtalsdirektivet)
- Direktiv 98/6/EG om konsumentskydd i samband med prismärkning av varor som erbjuds konsumenter (prismärkningsdirektivet)
- Direktiv 98/27/EG om förbuds föreläggande för att skydda konsumenters intressen (förbuds föreläggandedirektivet)
- Direktiv 1999/44/EG om vissa aspekter rörande försäljning av konsumentvaror och härmed förknippade garantier (konsumentköpsdirektivet).

Direktiven bygger på minimiharmonisering. Det innebär att medlemsstaterna har möjlighet att föreskriva ett mer omfattande skydd än det som säkerställs i direktiven. Många medlemsstater har utnyttjat denna möjlighet.

Alternativa tillvägagångssätt för översynen

Kommissionen för fram två alternativa tillvägagångssätt för en översyn av konsumentregelverket. Det ena är vertikalt och innebär att de befintliga direktiven ses över var för sig. Det andra tillvägagångssättet är blandat och mer horisontellt. Det utgår från att man antar ett eller flera horisontella raminstrument där frågor som gäller hela regelverket regleras, och om nödvändigt kompletteras med sektorsspecifika regler.

Med det vertikala tillvägagångssättet skulle de befintliga direktiven kunna ändras var för sig för att anpassas till marknaden och den tekniska utvecklingen. Kommissionen konstaterar att även om detta tillvägagångssätt medför att luckor i enskilda direktiv skulle kunna täppas till, så är det tidskrävande, eftersom samma frågor skulle behandlas i separata lagstiftningsprocesser. Det poängteras vidare att detta tillvägagångssätt inte medför att volymen rättsakter skulle minska och att gemensamma begrepp även i fortsättningen skulle regleras i de olika direktiven.

Med ett blandat tillvägagångssätt skulle enligt kommissionen gemensamma frågeställningar kunna regleras på ett systematiskt sätt i ett horisontellt instrument. Som exempel på detta tillvägagångssätt nämns direktivet om otillbörliga affärsmetoder (2005/29/EG). I grönboken framhålls att detta tillvägagångssätt skulle förenkla konsumentregelverket. Omarbetningen skulle även medföra att regelverkets volym minskade. Det horisontella instrumentet skulle, anför kommissionen, i de fall så behövs kompletteras med en del vertikala åtgärder (t.ex. en revidering av direktivet om tidsdelat boende för att lösa de särskilda problemen i detta direktiv, däribland definitionen av "tidsdelningsbasis").

Möjlig räckvidd för ett horisontellt instrument

Väljs det blandade tillvägagångssättet är det enligt kommissionen av vikt att ställning tas till det horisontella instrumentets räckvidd. I grönboken presenteras tre alternativa förslag på lösningar. En första möjlig lösning anges vara att anta ett raminstrument med stor räckvidd som kan tillämpas på både inhemska och gränsöverskridande transaktioner. Det framhålls att regelverket blir avsevärt enklare för både konsumenter och företag om det finns ett enda instrument för alla konsumentavtal. I vissa fall skulle emellertid sektorspecifika regler (för t.ex. finansiella tjänster och försäkringar) fortsätta att gälla. Exempel på sådana regler är bestämmelserna om perioden för hävningsrätt och definitionen av en konsument när det gäller finansiella tjänster.

Det andra alternativet vore att införa ett horisontellt instrument som enbart gäller gränsöverskridande avtal. Konsumenter som handlar av en utländsk näringsidkare skulle härigenom få ett enhetligt skydd i hela EU. En nackdel som kommissionen ser med detta alternativ är att konsumenter och näringsidkare tvingas följa olika bestämmelser beroende på om transaktionen är gränsöverskridande eller inhemsk.

Det tredje alternativ som förs fram är att skapa ett horisontellt instrument som endast gäller distanshandel (såväl inhemsk som distansöverskridande) och som skulle ge enhetliga regler för denna handel. I grönboken påpekas att den största nackdelen med det alternativet skulle vara att olika bestämmelser skulle gälla för distanshandel och direkta transaktioner.

Grad av harmonisering

Det betonas i grönboken att oavsett vilket alternativ som väljs för översynen av konsumentregelverket, måste ställning tas till vilken grad av harmonisering som skall eftersträvas.

Tre alternativa harmoniseringsgrader föreslås i grönboken. Det första alternativet är full harmonisering. Kommissionen påpekar att med detta alternativ måste val göras mellan olika existerande (nationella) lösningar. I grönboken tas som exempel på detta den i konsumentköpsdirektivet givna möjligheten att föreskriva skyldighet för konsumenten att reklamera inom två månader (efter att ett fel upptäckts) för att kunna åberopa att varan är felaktig, jfr 23 § konsumentköplagen (1990:932). Denna skyldighet skulle vid full harmonisering kunna antingen avskaffas eller göras obligatorisk.

Eftersom det kan vara svårt att uppnå fullständig harmonisering ur alla aspekter, och för att undvika att skapa nya hinder på den inre marknaden, kan det även, enligt kommissionen, vara nödvändigt att i vissa fall komplettera harmoniseringen med en bestämmelse om ömsesidigt erkännande i fråga om vissa aspekter som omfattas av den föreslagna lagstiftningen men som inte är fullständigt harmoniserade.

Kommissionen föreslår som ett andra alternativ en kombination av minimiharmonisering och en bestämmelse om ömsesidigt erkännande. Detta skulle medföra att medlemsstaterna skulle behålla möjligheten att ha strängare konsumentskyddsregler i sin nationella lagstiftning, men i princip inte ha rätt att tillämpa dem på näringsidkare som är etablerade i andra medlemsstater.

Ytterligare ett alternativ skulle enligt kommissionen kunna vara minimiharmonisering, så småningom kombinerad med (eventually combined with) principen om ursprungsland. Detta alternativ skulle innebära att en medlemsstat behåller möjligheten att ha strängare nationella konsumentskyddande regler, men att näringsidkare som är etablerade i andra länder bara behöver följa sin nationella lagstiftning.

Kommissionen drar slutsatsen att de två sistnämnda alternativen inte skulle leda till någon förenkling och rationalisering av regelverket. Regelverket skulle fortfarande vara splittrat och påverka konsumenternas förtroende för den inre marknaden i negativ riktning. Dessa alternativ skulle – enligt kommissionen – inte heller garantera den höga konsumentskyddsnivå i gemenskapen som föreskrivs i EG-fördraget. Enligt artikel 153 skall gemenskapen främja konsumenternas intressen och säkerställa en hög konsumentskyddsnivå.

Närmare om frågeställningarna i grönboken

I en bilaga till grönboken finns en förteckning över 30 frågor som skall behandlas i samrådet. Bilagan är indelad i tre typer av frågeställningar.

De tre första frågorna är som framgått av övergripande natur. Den inledande frågan avser vilket tillvägagångssätt som skall användas vid översynen. De alternativ som lämnas är (1) Ett vertikalt tillvägagångssätt med en översyn av de enskilda direktiven, (2) Ett blandat tillvägagångssätt med antagande av ett raminstrument som reglerar övergripande frågor som är relevanta för alla konsumentavtal samt vid behov en revidering av de enskilda direktiven och (3) Ingen ändring, dvs. ingen översyn.

Den andra frågan gäller vilken räckvidd ett eventuellt s.k. horisontellt instrument skulle ha. Här lämnas också tre alternativ: (1) Det bör omfatta alla konsumentavtal, oavsett om det handlar om inhemska eller gränsöverskridande transaktioner, (2) Det bör bara omfatta gränsöverskridande avtal och (3) Det bör bara omfatta distansavtal, men både gränsöverskridande och inhemska sådana.

Den tredje övergripande frågan rör graden av harmonisering av framtidens konsumentskydd. Alternativen är (1) Den ändrade lagstiftningen bör grundas på en fullständig harmonisering som kompletteras med en bestämmelse om ömsesidigt erkännande i frågor som inte är fullständigt harmoniserade och (2) Den ändrade lagstiftningen bör grundas på minimiharmonisering i kombination med en bestämmelse om ömsesidigt erkännande eller med ursprungslandsprincipen.

De följande frågorna delas in i två kategorier: de som är gemensamma för hela regelverket (t.ex. definitionen av konsumenter) eller för mer än ett direktiv (t.ex. ångerrätten), och de som är specifika för köpeavtalet, vilket är det absolut vanligaste konsumentavtalet. Den första kategorin innehåller 12 horisontella frågor (4.1–4.10). Kommissionen betonar vikten av en enhetlig definition av begreppen konsument respektive näringsidkare. Enhetliga begrepp, framhålls det, gör det möjligt att mer exakt avgränsa regelverkets tillämpningsområde. Kommissionen frågar vidare om det bör införas en allmän princip om ärligt uppsåt och god sed i avtalstransaktioner. Syftet skulle vara att täppa till framtida luckor i lagstiftningen. Andra viktiga frågor som tas upp rör konsumenter som agerar via en mellanhand, individuellt framförhandlade avtalsvillkor, ångerrätten, allmänna avtalsvillkor om påföljder samt rätten till skadestånd.

Härefter följer 14 frågor (5.1–5.10) som är specifika för köpeavtal. Det gällande konsumentköpsdirektivet reglerar köp. Direktivet omfattar inte tillhandahållande av digitala innehåll. Den första frågan gäller huruvida direktivet bör utvidgas till att omfatta (a) andra typer av avtal än köp som avser tillhandahållande av varor (t.ex. biluthyrning) och (b) avtal om tillhandahållande av digitala tjänster till konsumenter (t.ex. nedladdning av musik från Internet). Andra frågor rör t.ex. begagnade varor som säljs på offentliga auktioner, definition av avlämnande av varan, riskens övergång, fel på varan, bevisbördan, val av tillgänglig påföljd och garantier. Frågan om offentliga auktioner ställs mot bakgrund av medlemsstaternas olika reglering av s.k. onlineauktioner.

I en avslutande fråga lämnas möjlighet att föreslå andra frågor eller områden som rör konsumentskydd som behöver undersökas närmare eller behandlas på EU-nivå.

Utskottets granskning

Faktapromemorian

Regeringen välkomnar grönboken om översynen av konsumentregelverket och anför att Sverige eftersträvar ett fullgott konsumentskydd på en hög skyddsnivå inom EU och anser att utvecklingen av den gemensamma inre marknaden gynnas av så likformiga regler som möjligt. Det är dock viktigt att regelverket är tillräckligt dynamiskt för att möjliggöra att hänsyn tas till utvecklingen på marknaden. Regelförenkling är en aspekt som enligt regeringen bör beaktas vid översynen av konsumentregelverket.

Regeringen anser att det vore lämpligt att reglera gemensamma frågeställningar på ett systematiskt sätt i ett horisontellt instrument. Mot bakgrund av den snabba utvecklingen av förhållandena på marknaden är det viktigt att ha ett mer dynamiskt regelsystem än endast vertikala direktiv för skilda områden. Det är dock nödvändigt att komplettera detta arbete med översyn och modernisering av de separata direktiven. På det civilrättsliga konsumentskyddets område bör det huvudsakliga syftet vara att skapa balans mellan parterna i ett enskilt avtal. Ett högt konsumentskydd måste säkerställas, samtidigt som näringslivets intressen måste beaktas. Regeringen förordar därför ett blandat tillvägagångssätt. Ett eventuellt horisontellt instrument bör omfatta alla konsumentavtal, såväl inhemska som gränsöverskridande. Det finns enligt regeringens uppfattning ingen anledning att begränsa harmoniseringen till gränsöverskridande avtal. Målsättningen för harmoniseringen bör vara att uppnå fullständig harmonisering på en hög konsumentskyddsnivå.

Enhetliga och tydliga definitioner av begreppen konsument och näringsidkare bör, enligt regeringen, eftersträvas i översynsarbetet. De horisontella frågeställningarna rör centrala områden inom den svenska konsumentlagstiftningen. Sverige bör verka för enhetliga regler samtidigt som väl fungerande nationella lösningar måste beaktas.

Effekten av olika lösningar på de frågeställningar som specifikt rör köpeavtal måste, anför regeringen, analyseras noga innan något alternativ väljs som avviker från rådande rättsläge.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan inledningsvis konstatera att tidsramarna för detta utlåtande har varit snäva. För att det skall vara möjligt att på ett meningsfullt sätt bereda frågeställningar som tas upp i en grönbok torde ofta krävas att Regeringskansliet på olika sätt kan lämna information i relevanta delar. Häre ingår att i de fall så är erforderligt i ett inledande stadium kunna

lämna information om grönbokens innehåll samt att inom de tidsramar som lagts fast i olika sammanhang ta fram och redovisa en Faktapromemoria.

Det är med tillfredsställelse som utskottet i detta ärende kan konstatera att Regeringskansliet i nämnda delar, särskilt när det gäller ett snabbt framtagande av en Faktapromemoria, har uppfyllt dessa krav.

Civilutskottet kan liksom kommissionen konstatera att det mot bakgrund av den utveckling som skett på marknaderna, den fragmentering av reglerna som ägt rum samt den bland konsumenterna konstaterade bristen på förtroende för konsumentregelverket föreligger ett behov av en översyn av detta regelverk. Som regeringen har konstaterat skall givetvis subsidiaritetsprincipen till fullo respekteras vid den fortsatta översynen.

Utskottet har tagit del av remissinstansernas synpunkter på grönboken. Det råder en stor majoritet, i vilken ingår bl.a. Konsumentverket och Näringslivets Delegation för Marknadsrätt, för att vid översynen begagna sig av ett blandat tillvägagångssätt med antagande av ett raminstrument som reglerar övergripande frågor som är relevanta för alla konsumentavtal samt vid behov en revidering av de enskilda direktiven. Likaså råder det en stor majoritet för att översynen bör omfatta alla konsumentavtal, oavsett om det handlar om inhemska eller gränsöverskridande transaktioner. Samma klara majoritet förespråkar att den ändrade lagstiftningen grundas på en fullständig harmonisering som kompletteras med en bestämmelse om ömsesidigt erkännande i frågor som inte är fullständigt harmoniserade.

Utskottet kan konstatera att den snabba utvecklingen på marknaden kräver ett mer dynamiskt regelsystem än det som kan uppnås med endast ett antal vertikala direktiv. Liksom regeringen anser civilutskottet att det vore lämpligt att reglera gemensamma frågeställningar på ett systematiskt sätt i ett horisontellt instrument. Det kan som påpekats gälla bl.a. definitioner av begreppen ”konsument” och ”näringsidkare”. Det är dock nödvändigt att komplettera detta med översyn och modernisering av de separata direktiven som finns på olika områden. Det huvudsakliga syftet med konsumentskyddet på det civilrättsliga området bör vara att skapa balans mellan parterna i ett enskilt avtal. Ett högt konsumentskydd måste således säkerställas, samtidigt som näringslivets intressen beaktas. Enligt civilutskottet måste effekten av olika lösningar på de i grönboken redovisade konkreta frågorna analyseras noga. Olika väl fungerande nationella lösningar måste härvid givetvis kunna beaktas. Utskottet väljer att på detta stadium inte ta ställning till de nämnda mer konkreta frågeställningarna. Utlåtet begränsas till de tre inledande övergripande frågor som förs fram i grönboken.

Liksom regeringen förordar civilutskottet ett blandat tillvägagångssätt vid översynen av konsumentregelverket. Ett eventuellt horisontellt instrument bör omfatta alla konsumentavtal, såväl inhemska som gränsöverskridande. Enligt civilutskottets mening bör strävan i det fortsatta arbetet vara att uppnå fullständig harmonisering på en hög konsumentskyddsnivå.

Utskottet förutsätter att översynen kommer att innebära att den nuvarande svenska konsumentskyddsnivån kan bibehållas och att konsumentskyddet, såväl det nationella som det europeiska, kan vidareutvecklas inom ramen för det nya gemensamma regelverket. Utskottet vill särskilt poängtera vikten av att Sverige i den fortsatta översynen med kraft verkar för att detta blir fallet.

Utskottet förutsätter vidare att regeringen fortlöpande kommer att hålla utskottet informerat om hur arbetet med översynen fortskrider, och hur de synpunkter som utskottet fört fram i förevarande utlåtande kunnat tillgodoses i det fortsatta förhandlingsarbetet.

Reservationer

1. EG-kommissionens grönbok – motiveringen (s, mp)

av Carina Moberg (s), Christina Oskarsson (s), Hillevi Larsson (s), Ameer Sachet (s), Jan Lindholm (mp), Eva Sonidsson (s) och Fredrik Lundh (s).

Ställningstagande

Vår utgångspunkt är ett högt konsumentskydd i hela Europa och att Sverige skall fortsätta att vara ett föregångsland när det gäller konsumentfrågor. Full harmonisering är att föredra om det är troligt att man kan uppnå och bibehålla en sådan hög ambitionsnivå. Emellertid finns i dagsläget anledning att uttrycka viss osäkerhet i frågan om harmoniseringsgrad.

Ett skäl till denna osäkerhet är att vi känner en stor skepsis inför den nuvarande regeringens ambitioner på det konsumentpolitiska området. Denna skepsis grundar sig på tidigare, väl dokumenterade, diskussioner i dessa frågor. Vi vill således markera att vi inte vill överlåta till regeringen att, förbehållslöst och utifrån sina grundprinciper för den nationella konsumentpolitiken, ta ställning till harmoniseringen av konsumentpolitiken på EU-nivån.

Ett annat skäl till vår osäkerhet är att det framstår som svårt att förut säga på vilken nivå som det gemensamma konsumentskyddet kan komma att läggas. Vi saknar underlag för bedömning av detta. Underlaget skulle bl.a. kunna innehålla en analys av hur den svenska konsumentskyddsnivån förhåller sig till övriga medlemsländers.

Vi är vidare oroade för att möjligheterna att bedriva konsumentpolitik i alltför stor utsträckning skall begränsas och befarar att utvecklingen av konsumentfrågorna kan komma att hämmas av en fullt ut genomförd harmonisering.

Det är enligt vår mening av största betydelse att en levande och stark dialog förs med riksdagen i dessa frågor. Mot bakgrund av den tvekan vi nu har redovisat är det än mer nödvändigt att regeringen under processens gång, med lämpliga tidsintervall, återkommer till riksdagen och civilutskottet och redovisar hur förhandlingarna går och redogör för uppkomna alternativ till ställningstaganden i aktuella frågor.

2. EG-kommissionens grönbok – motiveringen (v)

av Egon Frid (v).

Ställningstagande

Jag anser att den i grönboken nämnda översynen av konsumentregelverket bör göras. Dock får inte strävan efter likformiga regler inom EU gå ut över varje nations möjligheter att ha en konsumentskyddslagstiftning som är strängare till förmån för konsumenterna än vad direktivens minimnivå kräver. Likaså får inte behovet av regelförenklingar och principen om balans mellan parterna i ett avtalsförhållande gå ut över konsumentskyddet. Ambitionen måste vara att höja miniminivån när det gäller konsumentskyddet i EG-direktiven. Jag kan dock inte överskatta Sveriges möjlighet att påverka frågan i en sådan riktning. Därför förordar jag användningen av ett blandat tillvägagångssätt och införandet av ett horisontellt instrument som enbart gäller gränsöverskridande avtal – detta eftersom det är vid de gränsöverskridande avtalssituationerna som problem riskerar att uppstå för konsumenterna. När det gäller graden av harmonisering förordar jag såsom framgår ovan att möjligheten för varje medlemsland att ha strängare konsumentskyddsregler i sin nationella lagstiftning behålls.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

*Kommissionens grönbok om översynen av konsumentregelverket, KOM
(2006) 744 slutlig*

BILAGA 2

Förteckning över remissinstanser

Följande instanser har av regeringen beretts tillfälle att framföra sina synpunkter på Europeiska kommissionens grönbok om översynen av konsumentregelverket, KOM(2006) 744 slutlig.

1. Kommerskollegium
2. Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll, Swedac
3. Datainspektionen
4. Kammarkollegiet
5. Lotteriinspektionen
6. Göteborgs universitet, Centrum för konsumentforskning
7. Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet
8. Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet
9. Konkurrensverket
10. Post- och telestyrelsen
11. Verket för näringslivsutveckling (Nutek)
12. Allmänna reklamationsnämnden
13. Konsumentverket/KO
14. Marknadsdomstolen
15. Företagarna
16. Konsumenternas Bank- och finansbyrå
17. Konsumenternas Elrådgivningsbyrå AB
18. Konsumenternas försäkringsbyrå
19. Konsumenternas tele- och Internetbyrå, Ktib
20. Konsumentföreningen Stockholm
21. Konsumentvägledarnas Förening
22. Marknadsetiska Rådet
23. Näringslivets Delegation för Marknadsrätt
24. Näringslivets Regelnämnd, NNR
25. Swedma – Swedish Direct Marketing Association
26. Svensk Distanshandel
27. Svensk Handel
28. Svenska Bankföreningen
29. Svenska Fondhandlareföreningen
30. Svenskt Näringsliv
31. Sveriges advokatsamfund
32. Sveriges Annonörer
33. Sveriges Callcenter Förening SCCF Service AB
34. Sveriges Försäkringsförbund
35. Sveriges Kommuner och Landsting
36. Sveriges Konsumenter i samverkan
37. Sveriges Konsumenter

38. Sveriges Marknadsförbund
39. Sveriges Mediebyråer
40. Sveriges Reklamförbund